

**Έκθεση της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου
Διοικήσεως για τους κανονισμούς «Οι περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες
Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Κανονισμοί του 2023»**

Παρόντες:

Δημήτρης Δημητρίου, πρόεδρος	Ζαχαρίας Κουλίας
Γιώργος Κάρουλλας	Αλεξάνδρα Ατταλίδου
Νίκος Γεωργίου	Ανδρέας Θεμιστοκλέους
Ειρήνη Χαραλαμπίδου	

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως μελέτησε τους πιο πάνω κανονισμούς σε δύο συνεδρίες της, που πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 29 Μαρτίου 2023. Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής κλήθηκαν και παρέστησαν ενώπιόν της ο Επίτροπος Διαφάνειας συνοδευόμενος από μέλος της Ανεξάρτητης Αρχής κατά της Διαφθοράς (Αρχή), καθώς και εκπρόσωποι του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως και της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας. Η Επίτροπος Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, παρ' όλο που κλήθηκε στην πρώτη συνεδρία της επιτροπής, δεν παρέστη σε αυτήν. Ωστόσο, υπέβαλε στην επιτροπή επιστολή με την οποία εκφράζει τη σύμφωνη γνώμη της για την έγκριση των προτεινόμενων κανονισμών.

Σημειώνεται ότι στο στάδιο της συζήτησης των υπό αναφορά κανονισμών παρέστησαν επίσης τα μέλη της επιτροπής κ. Ανδρέας Πασιουρτίδης και Παύλος Μυλωνάς.

Σημειώνεται περαιτέρω ότι η επιτροπή μελέτησε τους εν λόγω κανονισμούς κατά προτεραιότητα, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 40Α(3) της Βουλής των Αντιπροσώπων, λόγω της φύσης και της σημασίας τους. Ειδικότερα, κρίθηκε σκόπιμη η επίσπευση της έγκρισης των εν λόγω κανονισμών, ώστε να είναι εφικτή η άμεση

εφαρμογή των σχετικών διατάξεων τους σχετικά με την τήρηση του Μητρώου Εγγραφής της Αρχής.

Σκοπός των υπό αναφορά κανονισμών, οι οποίοι εκδίδονται δυνάμει των άρθρων 8(2) και 28 του περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμου, με τον οποίο θεσμοθετήθηκε η ρύθμιση των επαφών προσώπων που εμπλέκονται στη διαδικασία λήψης δημόσιων αποφάσεων επί ζητημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο αρμοδιότητας της εκτελεστικής ή της νομοθετικής εξουσίας, είναι η θέσπιση κανονιστικού πλαισίου που αφορά μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

1. Τον καθορισμό του τύπου και του περιεχομένου του προβλεπόμενου στις διατάξεις του άρθρου 7 του περί της Διαφάνειας στις Διαδικασίες Λήψης Δημόσιων Αποφάσεων και Συναφών Θεμάτων Νόμου Μητρώου Εγγραφής.
2. Τη ρύθμιση της διαδικασίας της συλλογής, της επεξεργασίας, της χρήσης, της δημοσιοποίησης, της πρόσβασης, της διατήρησης και της διαγραφής πληροφοριών και δεδομένων που περιλαμβάνονται στο Μητρώο Εγγραφής.
3. Το περιεχόμενο του καταλόγου με τα εγγεγραμμένα πρόσωπα τον οποίο η Αρχή αναρτά στην επίσημη ιστοσελίδα της, αφού πρώτα λάβει τη γνώμη του Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
4. Την τήρηση αρχείου στο οποίο περιλαμβάνονται τα έντυπα επικοινωνίας και οι δηλώσεις σύγκρουσης συμφέροντος τα οποία υποβάλλονται στην Αρχή από αξιωματούχο, μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή εργαζόμενο προς όφελος αξιωματούχου.
5. Τον έλεγχο που πραγματοποιεί η Αρχή ανά τακτά χρονικά διαστήματα, ώστε να βεβαιωθεί ότι οι αναφορές που υποβλήθηκαν σε αυτήν από εγγεγραμμένα πρόσωπα και τα έντυπα επικοινωνίας που υποβλήθηκαν από αξιωματούχο, μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή εργαζόμενο προς

όφελος αξιωματούχου συμφωνούν.

Ο Επίτροπος Διαφάνειας ανέφερε ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί αποσκοπούν στη ρύθμιση πρακτικής φύσεως ζητημάτων, τα οποία προκύπτουν από τις διατάξεις του νόμου. Περαιτέρω, σημείωσε ότι η Αρχή βρίσκεται στο στάδιο κατάρτισης του προβλεπόμενου στο άρθρο 26 του νόμου κώδικα δεοντολογίας, τον οποίο πρέπει να εφαρμόζουν όλοι όσοι εγγράφονται στο Μητρώο Εγγραφής. Ο επίτροπος επισήμανε περαιτέρω τη σημασία της εξασφάλισης επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού στη διάθεση της Αρχής, ώστε να δύναται να επιτελεί το έργο της αποτελεσματικά και χωρίς καθυστερήσεις.

Ο εκπρόσωπος του Υπουργείου Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως επισήμανε ότι με την έγκριση των υπό αναφορά κανονισμών ο νόμος δύναται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή, καθότι θα επιτευχθεί η ρύθμιση ορισμένων τεχνικής φύσης θεμάτων.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως απέστειλε στην επιτροπή τα πιο κάτω έντυπα, τα οποία καταρτίζονται δυνάμει του νόμου:

1. Αίτηση εγγραφής στο μητρώο από φυσικό πρόσωπο.
2. Αίτηση εγγραφής στο μητρώο από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.
3. Εξαμηνιαία αναφορά από φυσικό πρόσωπο.
4. Εξαμηνιαία αναφορά από νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου.
5. Έντυπο επικοινωνίας από αξιωματούχο.

Η εκπρόσωπος της Νομικής Υπηρεσίας της Δημοκρατίας υπενθύμισε στην επιτροπή ότι οι προτεινόμενοι κανονισμοί προωθούνται στο πλαίσιο σχετικών συστάσεων που αφορούν τον πέμπτο γύρο αξιολόγησης της Ομάδας Κρατών κατά της Διαφθοράς (GRECO).

Η επιτροπή επισήμανε την ανάγκη διασφάλισης της ορθής εφαρμογής του νόμου για την ενίσχυση της αξιοπιστίας της κοινωνίας προς το πολιτικό σύστημα και ζήτησαν

πρόσθετα στοιχεία και επεξηγήσεις σε σχέση με τις πρόνοιες των υπό αναφορά κανονισμών. Ειδικότερα, την επιτροπή απασχόλησαν τα ακόλουθα ζητήματα:

1. Το εύρος των πληροφοριών που θα δημοσιεύονται από την Αρχή σε σχέση με τις επαφές των αξιωματούχων και το ενδεχόμενο δυσμενούς επηρεασμού του σκοπού ενδεχόμενης συνάντησης, εάν αυτή γίνει ευρέως γνωστή.
2. Η χρησιμότητα της ετοιμασίας εγχειριδίου που να καθιστά τον νόμο πιο κατανοητό στον μέσο πολίτη.
3. Η ευχέρεια της Αρχής να δέχεται ανώνυμες καταγγελίες και ο τρόπος διαχείρισης τυχόν αβάσιμων καταγγελιών.
4. Η ενσωμάτωση των βασικών εντύπων στους κανονισμούς.

Ο Επίτροπος Διαφάνειας και το μέλος της Αρχής ενημέρωσαν την επιτροπή τα ακόλουθα:

1. Οι πληροφορίες που τίθενται ενώπιον της Αρχής τυγχάνουν χειρισμού με πλήρη εχεμύθεια στη βάση της αρχής της αναλογικότητας και αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Αρχής, λαμβάνοντας υπόψη τη δέουσα ισορροπία που απαιτείται.
2. Η Αρχή παρέχει πληροφορίες σχετικά με την πρακτική εφαρμογή του νόμου με τρόπο κατανοητό στον μέσο πολίτη μέσω της ιστοσελίδας της. Επιπλέον, η Αρχή προτίθεται να εκδώσει οδηγό με κατευθυντήριες γραμμές, ο οποίος να απευθύνεται τόσο στους αξιωματούχους, στα μέλη της κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα και στους εργαζομένους προς όφελος αξιωματούχου όσο και στους εκπροσώπους ομάδας ειδικού ενδιαφέροντος.
3. Η Αρχή δέχεται ανώνυμες καταγγελίες και, σε περίπτωση που τέτοια καταγγελία αποδειχθεί αβάσιμη, συνιστά δυσφήμιση ή λίβελο. Ωστόσο, την Αρχή προβληματίζει η ανάγκη αποφυγής του στιγματισμού προσώπου εναντίον του οποίου έγινε η καταγγελία, σε περίπτωση που η εν λόγω καταγγελία αποδειχθεί

αβάσιμη. Διευκρινίστηκε ωστόσο ότι η Αρχή δε δημοσιοποιεί στοιχεία πριν από την ολοκλήρωση της διερεύνησης.

4. Είναι προτιμότερο τα έντυπα τα οποία καταρτίζονται από την Αρχή να μην αποτελέσουν μέρος των υπό αναφορά κανονισμών, ώστε η Αρχή να έχει την ευχέρεια άμεσης προσαρμογής τους, εφόσον χρειαστεί, δεδομένου ότι ο ίδιος ο νόμος δίνει το δικαίωμα στην Αρχή να ζητήσει περαιτέρω στοιχεία από τα καθοριζόμενα στα σχετικά παραρτήματα.

Στο πλαίσιο της συζήτησης η επιτροπή επέφερε τροποποιήσεις στο κείμενο των υπό αναφορά κανονισμών με σκοπό τη διασαφήνιση ορισμένων προνοιών τους, καθώς και τη βελτίωσή τους από νομοτεχνικής άποψης. Ειδικότερα, η επιτροπή ομόφωνα τροποποίησε τις πρόνοιες των κανονισμών, ώστε η Αρχή να τηρεί το Μητρώο Εγγραφής τόσο σε ηλεκτρονική όσο και σε έντυπη μορφή, αντί να έχει την ευχέρεια να επιλέξει την τήρησή του μόνο σε έντυπη μορφή, καθώς και να ελέγχει ανά εξάμηνο, αντί ανά τακτά χρονικά διαστήματα, κατά πόσο οι αναφορές που υποβλήθηκαν από εγγεγραμμένα πρόσωπα και τα έντυπα επικοινωνίας που υποβλήθηκαν από αξιωματούχο, μέλος της κρατικής υπηρεσίας ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα ή εργαζόμενο προς όφελος αξιωματούχων συμφωνούν μεταξύ τους.

Η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Θεσμών, Αξιών και Επιτρόπου Διοικήσεως, αφού έλαβε υπόψη όλα όσα τέθηκαν ενώπιόν της, επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί επί των προνοιών των κανονισμών κατά τη συζήτησή τους στην ολομέλεια του σώματος.

4 Απριλίου 2023

Αρ. Φακ.: 23.03.060.012-2023

ΕΠ
ΜΣ
ΑΝ
ΣΘ
ΘΗ